

Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 30. maj 2023

Forslag

til

Lov om ændring af jernbaneloven og lov om DSB¹⁾

(Revision af visse regler på jernbaneområdet)

§ 1

I jernbaneloven, lov nr. 686 af 27. maj 2015, som ændret bl.a. ved § 2 i lov nr. 658 af 8. juni 2016, lov nr. 1558 af 19. december 2017, lov nr. 1562 af 18. december 2018, lov nr. 510 af 1. maj 2019 og § 2 i lov nr. 434 af 16. marts 2021 og senest ved § 1 i lov nr. 2397 af 14. december 2021, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen« og »Trafik- og Byggestyrelsen« til: »Trafikstyrelsen«, og »Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens« og »Trafik- og Byggestyrelsens« til: »Trafikstyrelsens«.

2. § 2 affattes således:

»§ 2. Loven gælder for jernbaner, herunder bybaner, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2. For veteranbaner gælder alene kapitel 8.

Stk. 3. Bybaner er ikke omfattet af §§ 4-8, § 9, stk. 2, §§ 10, 17 og 18, § 20, stk. 1, 2. pkt., § 21, § 53, stk. 3, og §§ 58-60 c. § 8 finder dog anvendelse for jernbanevirksomheder, der forestår transport i byer og forstæder samt regional transport på lokale og regionale særskilte banenet til befordring på jernbaneinfrastrukturer eller på net, der kun er beregnet til jernbanepassagertransport i byer og forstæder, hvis en sådan jernbanevirksomhed står under direkte eller indirekte kontrol af en virksomhed eller en anden enhed, der udfører eller integrerer andre jernbanetransportydelse end transport i byer og forstæder samt regional transport. 2. pkt. gælder dog kun, for så vidt angår forbindelserne mellem jernbanevirksomheden og den virksomhed eller enhed, som direkte eller indirekte kontrollerer den.

Stk. 4. Ud over de bestemmelser, der er angivet i stk. 3, er metro og letbaner ikke omfattet af §§ 20, 22 og 66-68.

Stk. 5. Loven gælder ikke for privatejet jernbaneinfrastruktur, herunder sidespor, der anvendes af ejeren eller af en operatør i forbindelse med deres respektive godstransportaktiviteter eller personbefordring i ikkekommercielt øjemed, og køretøjer, der udelukkende bruges på sådan infrastruktur.

Stk. 6. Transportministeren kan fastsætte regler om, at lokale og regionale jernbaneinfrastrukturer og virksomheder, der udfører transport på sådanne infrastrukturer, herunder privatbaner, delvis kan undtages bestemmelser i loven.«

3. § 5 affattes således:

»§ 5. Forvaltere af jernbanerelaterede servicefaciliteter omfattet af bilag II, punkt 2, litra a-i, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om oprettelse af et fælles europæisk jernbaneområde giver uden forskelsbehandling alle jernbanevirksomheder adgang, herunder sporadgang, til faciliteterne og de ydelser, der leveres i disse faciliteter.

Stk. 2. Forvaltere omfattet af stk. 1 reserverer uden forskelsbehandling betjeningskapacitet på en jernbanerelateret servicefacilitet i tilknytning til tildelt jernbaneinfrastruktur til ansøgere, der ikke er jernbanevirksomheder.

Stk. 3. Transportministeren kan fastsætte regler om betaling for betjeningskapacitet på stationer, herunder om betaling for at stille billetsalgsudstyr til rådighed.

Stk. 4. Transportministeren fastsætter de nærmere regler om forvaltning af og principperne for afgifter for brug af jernbanerelaterede servicefaciliteter og de ydelser, der leveres i disse faciliteter.«

4. § 6, stk. 1, affattes således:

»Er en forvalter, jf. § 5, kontrolleret direkte eller indirekte af en jernbanevirksomhed, der har en dominerende stilling på det nationale jernbanetransportmarked, hvor service-

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/34/EU af 21. november 2012 om oprettelse af et fælles europæisk jernbaneområde, EU-Tidende 2012, nr. L 343, side 32.

faciliteten benyttes, skal forvalteren af faciliteten være organiseret på en måde, der sikrer, at forvalteren er uafhængig af den pågældende virksomhed med hensyn til organisation og beslutningstagning. En sådan uafhængighed indebærer ikke krav om, at der skal oprettes en særskilt juridisk enhed for servicefaciliteterne, men kan opnås med to særskilte afdelinger inden for en og samme juridiske enhed.«

5. I § 8 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Jernbanevirksomheder skal føre og offentliggøre særskilte driftsregnskaber og balancer for aktiviteter i forbindelse med udførelse af transport og for aktiviteter i forbindelse med virksomhedernes forvaltning af jernbaneinfrastrukturen.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

6. I § 8, stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes efter »stk. 1«: »og 2«.

7. I § 8, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres »jf. stk. 1 og 2« til: »jf. stk. 1-3«.

8. I § 11, stk. 1, 1. pkt., ændres »stk. 2« til: »stk. 3«.

9. I § 11, stk. 1, 2. pkt., ændres »stk. 2« til: »stk. 3«.

10. I § 11 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Virksomheder, der er certificeret efter regler fastsat i medfør af stk. 3, skal indgå en aftale med infrastrukturforvalteren om anvendelsen af jernbaneinfrastrukturen, inden der kan udføres kørsel på jernbanenettet.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

11. I § 16 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Banedanmark kan mod betaling stille ERTMS-udstyr, ICI-udstyr, CBTC-udstyr, ERTMS-udrustet materiel og ICI-udrustet materiel til rådighed for jernbanevirksomheder godkendt efter § 9, stk. 1, og virksomheder godkendt efter regler fastsat i medfør af § 11, stk. 3.«

12. Efter § 24 indsættes:

»Ledningsarbejder

§ 24 a. Arbejder på ledninger m.v. over, under eller langs banearreal, herunder om nødvendigt flytning af ledninger, i forbindelse med arbejder, der iværksættes af infrastrukturforvalteren inden for rammerne af de formål, som infrastrukturforvalteren kan varetage på egne arealer, betales af ledningsejeren.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis andet er bestemt ved aftale, kendelse afsagt af en ekspropriationskommission nedsat i henhold til lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom eller afgørelse truffet af en kommunalbestyrelse efter vandforsyningslovens §§ 37 og 38, jf. § 40.

Stk. 3. Foretages der i forbindelse med etablering af statslig jernbaneinfrastruktur arbejder på en kommunalt eller fælleskommunalt ejet ledning placeret i en kommunevej, afholder staten udgifterne til dette ledningsarbejde. Udgifter

til senere arbejder på disse ledninger er dog omfattet af stk. 1.

§ 24 b. Arbejder på ledninger m.v. over, under eller langs banearreal udføres af vedkommende ledningsejer, medmindre andet er aftalt.

Stk. 2. Infrastrukturforvalteren kan kræve selv at udføre arbejder over, under eller langs banearreal i forbindelse med ledningsarbejder, hvis

- 1) der er behov for at koordinere ledningsarbejdet med andre arbejder på banearialet,
- 2) ledningsejeren ikke overholder vilkår stillet i forbindelse med en tilladelse eller
- 3) arbejdets udførelse kræver særlig faglig ekspertise.

Stk. 3. Infrastrukturforvalteren kan i særlige tilfælde lade ledningsarbejder udføre for ledningsejeren regning, når ledningsejeren trods indskærpelse af vilkårene for ledningstilladelse, jf. § 24, nr. 2, ikke overholder disse.

§ 24 c. Ved infrastrukturforvalterens arbejder efter § 24 a skal infrastrukturforvalteren tage hensyn til ledninger m.v. over, under eller langs banearialet.

Stk. 2. Infrastrukturforvalteren skal så tidligt som muligt drøfte et planlagt arbejde med ledningsejeren med henblik på at undersøge, hvordan arbejdet kan tilrettelægges på den mest hensigtsmæssige måde for infrastrukturforvalteren og ledningsejeren.

Stk. 3. Opnås der ikke enighed mellem infrastrukturforvalteren og ledningsejeren, kan infrastrukturforvalteren efter at have meddelt ledningsejeren, at det planlagte arbejde påbegyndes, gennemføre arbejdet og kræve nærmere bestemte ledningsarbejder udført af ledningsejeren.

Stk. 4. Infrastrukturforvalteren kan i særlige tilfælde lade de ledningsarbejder, der er nævnt i stk. 3, udføre for ledningsejeren regning.

Stk. 5. Tvister om betaling for arbejder på eller af hensyn til ledninger kan indbringes for transportministeren.«

13. Efter § 29 indsættes i kapitel 5:

»Afvisning af nye anlæg og omfattende ændringer på eksisterende anlæg

§ 29 a. Transportministeren kan afvise nye anlæg og omfattende ændringer på eksisterende anlæg på, i tilknytning til og i nærheden af jernbanenettet, når det er nødvendigt af hensyn til jernbanenettets funktionalitet og sikkerhed.

Stk. 2. Transportministeren kan fastsætte nærmere regler om afvisning af projekter omfattet af stk. 1.«

14. I § 30, stk. 2, nr. 7, ændres »grundvand, eller« til: »grundvand,«.

15. I § 30, stk. 2, nr. 8, ændres »tog.« til: »tog eller«.

16. I § 30, stk. 2, indsættes som nr. 9:

»9) etablering af erstatningsbiotoper og andre foranstaltninger til kompensation for banens indgreb i naturtilstanden.«

17. Efter § 54 indsættes i kapitel 10:

»§ 54 a. Transportministeren kan fastsætte regler om transport af farligt gods, herunder forbud mod transport af farligt gods, når det er begrundet i andre hensyn end sikkerheden under transport.«

18. § 61 affattes således:

»§ 61. Trafikstyrelsen kan fastsætte regler om infrastrukturforvalteres tekniske sikkerhedsregler, herunder krav om anvendelse af en uafhængig tredjeparts vurderinger i forbindelse med udarbejdelse og ændring af tekniske sikkerhedsregler.«

19. I § 62, stk. 2, 1. pkt., udgår »omfattende«, og efter »niveauoverkørsel« indsættes: », som kan påvirke jernbanesikkerheden«.

20. To steder i § 70, stk. 1, to steder i § 72, stk. 1, 1. pkt., to steder i § 73, stk. 1, og to steder i § 74, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 11, stk. 2« til: »§ 11, stk. 3«.

21. I § 78, stk. 4, ændres »oplysninger, som indberettes« til: »indberetninger«, og som 2. pkt. indsættes:

»Andre ansatte på Transportministeriets ressortområde er omfattet af forpligtelsen i 1. pkt., i det omfang de er bekendt med indholdet af sådanne indberetninger.«

22. I § 80, stk. 1, 2. pkt., ændres »virksomhedshjemmeværnet« til: »Hjemmeværnet«.

23. § 83, stk. 6, affattes således:

»Stk. 6. Transportministeren kan anmode Havarikommissionen om at foretage yderligere undersøgelser i en sag.«

24. § 103, stk. 1, affattes således:

»Jernbanenævnet er en særskilt myndighed, der organisatorisk, funktionelt, hierarkisk og med hensyn til beslutningstagning er retligt adskilt fra og uafhængigt af enhver anden offentlig eller privat enhed. Jernbanenævnet er med hensyn til organisation, finansieringsbeslutninger, retlig struktur og beslutningstagning uafhængigt af enhver jernbanevirksomhed, infrastrukturforvalter og ansøger af infrastrukturkapacitet og ethvert tildelings- og afgiftsorgan. Jernbanenævnet er desuden funktionelt uafhængigt af enhver kompetent myndighed, der tager sig af tildelingen af en kontrakt om offentlig tjeneste. Jernbanenævnet er ikke undergivet transportministerens instruktionsbeføjelse.«

25. § 103, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Jernbanenævnet varetager tilsyns- og klagefunktioner på jernbaneområdet. Jernbanenævnet kan undersøge sager på eget initiativ eller efter klage og kan træffe afgø-

relse i sådanne sager. Jernbanenævnets afgørelser er bindende.«

26. I § 103, stk. 7, indsættes efter »opgaver,«: »indholdet og rækkevidden af dets afgørelses- og tilsynskompetence,«.

27. § 109, stk. 6, ophæves, og i stk. 9, der bliver stk. 8, indsættes efter »herunder regler om«: »tidspunktet for opkrævning af afgiften og«.

Stk. 7-9 bliver herefter stk. 6-8.

28. Efter § 110 indsættes:

»§ 110 a. Transportministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr for Banedanmarks beredskabsydelse, kurser og uddannelser og om betaling for opgaver i forbindelse med tredjepartsprojekter, herunder regler om opkrævning, rentetilskrivning efter renteloven, rykkerskrivelser m.v.«

29. § 111, stk. 5, ophæves, og i stk. 8, der bliver stk. 7, indsættes efter »herunder regler om«: »tidspunktet for opkrævning af afgiften og«.

Stk. 6-9 bliver herefter stk. 5-8.

30. I § 116, stk. 1, nr. 2, ændres »en tilladelse eller« til: »et certifikat, et EU-certifikat, en tilladelse eller en«.

31. I § 117, stk. 2, indsættes efter »forordninger«: », herunder i bilag til forordninger,«.

§ 2

I lov om DSB, jf. lovebekendtgørelse nr. 574 af 7. maj 2019, foretages følgende ændring:

1. Efter § 12 indsættes i *kapitel 3*:

»§ 13. Transportministeren kan fastsætte nærmere regler om krav til at føre og offentliggøre særskilte regnskaber for DSB.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2023.

Stk. 2. Regler fastsat i medfør af § 2, stk. 5, 2. pkt., § 5, stk. 6, 1. pkt., § 5, stk. 7, § 8, stk. 3, § 11, stk. 2, § 61, stk. 4 og 5, § 109, stk. 9, og § 111, stk. 7 og 8, i jernbaneloven, lov nr. 686 af 27 maj 2015, som ændret ved lov nr. 1558 af 19. december 2017 og lov nr. 510 af 1. maj 2019, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 2, stk. 6, § 5, stk. 3 og 4, § 8, stk. 4, § 11, stk. 3, § 61, § 109, stk. 8, og § 111, stk. 6 og 7, i jernbaneloven som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, 3, 7, 10, 18, 27 og 29.

Folketinget, den 30. maj 2023

LEIF LAHN JENSEN

/ Erling Bonnesen